



САПА МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІ

УНИВЕРСИТЕТ ЕРЕЖЕСІ

УЕ-12-24

АКАДЕМИЯЛЫҚ АДАЛДЫҚ КОДЕКСІ

АЛҒЫ СӨЗ

1. Білім беру бағдарламаларын әдістемелік қамтамасыз ету бөлімімен **ӨЗІРЛЕНДІ ЖӘНЕ ЕНГІЗІЛДІ**
2. Өзірлеген - Білім беру бағдарламаларын әдістемелік қамтамасыз ету бөлімінің басшысы Оралова З.М.
3. Келісілді - Академиялық мәселелер жөніндегі проректор Байнеева П.Т.
- Стратегиялық жоспарлау, мониторинг және сапа менеджменті бөлімінің басшысы Ким И.С.
4. Университеттің Ғылыми кеңесінің 22 қараша 2024 № 5 мәжілісінде талқыланып мақұлданды
5. Енгізілді - 2024
6. Тексерілу мерзімі - 2026

Қызмет бабында пайдаланатын басылым

Шымкент, 2024

«Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ		УЕ-12-24
Сапа менеджменті жүйесі	Университет ережесі	2-нұсқа
Академиялық адалдық кодексі		12 беттің 2- беті

1 ҚОЛДАНУ САЛАСЫ

1.1 «Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ-ң білім алушылары, ПОҚ мен қызметкерлерінің академиялық адалдықты сақтау ережелері (әрі қарай – Ереже), университеттің даму стратегиясына, университет жарғысына сәйкес әзірленді, білім беру үрдісінде академиялық адалдық нұсқауларын, университеттің қоғамдастық мүшелерінің құқықтары мен міндеттерін белгілейді, академиялық адалдығы мен тәртібі жөніндегі іс-шаралардың бұзушылық түрлерін анықтайды.

1.2 Ереже «Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ-ң Академиялық саясатын және сапаны ішкі қамсыздандыру жүйесін қалыптастыратын нормативтік құжат, барлық құрылымдық бөлімдер Ереже талаптарын орындауы міндетті.

2 СІЛТЕМЕЛІК ҚҰЖАТТАР

- Қазақстан Республикасының 07.27.07.2007ж. № 319-III "Білім туралы" Заңы (01.09.2024 ж. өзгерістер мен толықтыруларымен);

- Ғылым және технологиялық саясат туралы Қазақстан Республикасының Заңы 2024 жылғы 1 шілдедегі № 103-VIII ҚРЗ;

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы Қазақстан Республикасының Заңы 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V ҚРЗ (2024.09.09. берілген өзгерістер мен толықтырулармен);

- Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы (29.04.2024 ж. өзгерістер мен толықтыруларымен);

- Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы (27.08.2024 ж. өзгерістер мен толықтыруларымен);

- Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы ҚР Білім және ғылым министрінің 30.10.2018 № 595 бұйрығы (24.06.2024 ж. өзгерістер мен толықтыруларымен);

- Білім беру ұйымдарында оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік жұмысты ұйымдастыру және жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы ҚР Білім және ғылым министрінің 29.11.2007 ж. № 583 бұйрығы (08.06.2023 ж. өзгерістер мен толықтыруларымен);

- Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидалары, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 30.10.2018 № 600 бұйрығы (26.07.2024 өзгерістер мен толықтыруларымен);

- «Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» ЖШС-ң «Оқытушылар мен студенттердің ар-намыс кодексі»;

- «Жұмабек Тәшенев атындағы университет» ЖШС-ң ішкі тәртіп ережелері;

- «Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» ЖШС-ң Академиялық саясаты.

3 ЕРЕЖЕ МАЗМҰНЫ

3.1 Жалпы ережелер

3.1.1 «Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ-ң оқу үрдісінде академиялық адалдық - негізгі құндылықтардың бірі болып табылады. Ереженің мақсаты – білім алушыларға, университет қызметкерлері мен ПОҚ-қа адалдықты түсінуді

«Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ		УЕ-12-24
Сапа менеджменті жүйесі	Университет ережесі	2-нұсқа
Академиялық адалдық кодексі		12 беттің 3- беті

қалыптастыру, ашық, шынайы және сенімді қарым-қатынастар, сондай-ақ адалдықты дамытуға жауапкершілікті орнату.

3.1.2 Осы Ереже жалпылай танысу үшін университет <https://tashenov.edu.kz/> сайтында жарияланады.

3.1.3 Ережелерде төмендегідей ұғымдар қолданылады:

1) **академиялық адалдық** – принциптер мен құндылықтардың жиынтығы, жазбаша жұмыстарды (бақылау, курстық, эссе, дипломдық, диссертациялар) орындау барысында студент оқуға адал болу.

2) **жұмыстың болжамы:**

- белгілі бір кезеңде білім алушылардың жетістіктерін анықтау үшін олардың орындауындағы тапсырманы немесе жұмысты оқыту (ауызша сұрау, жазбаша жұмыс, эссе, далалық жұмыстар, зертханалық жұмыстар, практикалық жұмыс, өздік жұмыс, ғылыми-зерттеу, жобалау және басқалар);

- қорытынды бағалау кезінде студенттердің жасаған жұмысына қол жеткізудің деңгейін анықтау;

3.1.4. «Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ-ң әкімшілігі, кеңесшілері, кураторлары мынадай жағдайларда осы ережелермен студенттерді таныстыруға міндетті:

1) университетке түсу үшін өтініш берген кезде және құжаттарын қабылдаған кезде;

2) ғылыми жоба, дипломдық, магистрлік жұмыстар дайындар алдында;

3) ғылыми мақала, оқулықтар, оқу құралдарын, дайындар алдында;

4) ағымдық, аралық бақылау кезінде;

5) сынақ, емтихан уақыты басталар алдында.

5. «Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ-ң әкімшілігі, ПОҚ, университет қызметкерлері, олардың заңды өкілдері, білім алушылар университет қауымдастығының барлық мүшелері осы Ережені орындауға міндетті.

3.2 Академиялық адалдық принциптері

Оқу үрдісіндегі білім алушылардың, олардың жеке адалдығын және өз жауапкершілігін дамытудағы академиялық адалдығының негізгі принциптері болып табылады:

1) **шыншылдық** – адал, білім алушылардың бағаланған және бағаланбаған жұмыстарын мұқият орындау. Шыншылдықтың негізгі компоненттеріне еңбекқорлық және тәртіптілік жатады.

2) **автордың құқықтарын және оның мұрагерлерін қорғауды жүзеге асыру** авторлық құқықтың объектісі болып табылатын тұлғаның жұмыстарында бөтеннің сөзін дұрыс аудару, ойын дұрыс жеткізу арқылы қорғау;

3) **ашықтығы** – ашықтық, өзара сенім, білім алушылармен ПОҚ арасында және оларға теңестірілген тұлғалардың ақпарат пен идеялардың ашық алмасуы;

4) **білім алушылардың құқықтары мен бостандықтарын құрметтеу** – білім алушылардың пікірлерін және идеяларын еркін білдіру құқығы;

5) **теңдігі** – осы Ережеге сәйкес әрбір білім алушының оны бұзғаны үшін жауапкершілік міндеті.

3.3 Білім алушылар қоғамдастық мүшелерінің құқықтары мен міндеттері

1. Білім алушы құқылы:

1) осы ереженің мәтінімен танысуға;

2) оқу үрдісінде еркін өз пікірін білдіруге;

«Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ		УЕ-12-24
Сапа менеджменті жүйесі	Университет ережесі	2-нұсқа
Академиялық адалдық кодексі		12 беттің 4- беті

3) осы ережеде бұзған негізсіз айыптауларға қорғалған және дәлелдемелер беруге болады.

2. Білім алушы тиісті:

1) осы ереженің мәтінін оқып және оларды бұзғандағы салдарын білу;

2) бағаланатын және бағаланған жұмыстарды орындауда академиялық адалдықты қатаң сақтауға;

3) автордың аты мен өнім бетті көрсете отырып, бөтен сөз және ой беру әдісін пайдалануға;

4) жұмыс соңында пайдаланылған әдебиеттер тізімін көрсетуге;

5) ақпаратты шынайы және сенімді көздерден пайдалануға;

6) іс жүзінде дұрыс бағаланған жұмысты басқа да білім алушыға орындауға бермеуге;

7) тапсырмалардың барлық түрлерін жеке орындауға;

8) мәтінге, жазбаша жұмысқа, тапсырмалар мен жаттығуларға (рефераттар, курстық жұмыстар, диссертациялар, магистрлік диссертация) дайын жауаптарды пайдаланбауға;

9) емтихан барысында шпаргалка, электрондық ақпараттық және байланыс құрылғыларын пайдаланбауға;

10) өзінің дайын жұмыстарының жауаптарын басқа да білім алушыларға бермеу және өтуіне жол бермеу, оқытуда адалдық пен шыншылдыққа күмән келтіру, соңында басқа білім алушыларға зиянын тигізеді.

3. Университеттің ПОҚ, қызметкерлерінің міндеті:

1) білім алушылар арасында ақпараттық жұмысты жүргізуге;

2) дәл және сенімді көздерден таңдауда білім алушыларды оқыту және қолдау көрсетуге;

3) сілтемелерді рәсімдеу, әдебиеттер, библиография әдістерін үйретуге;

4) білім алушыларға жобалардың рәсімделуін қағаз және цифрлық орындалған жұмыстың әдістерін үйретуге;

5) оқыту үрдісінде өз пікірін білдіруге үйретуге;

6) білім алушыларға болжанатын жұмысты орындау алдында академиялық адалдық сұрақтары бойынша сәйкестігін түсіндіру жұмыстарын жүзеге асыруға;

7) осы ереженің талаптарын кез келген уақытта бұзбауға;

8) осы ережені бұзған жағдайда есебін жүргізуге;

9) ережені бұзғаны үшін әр кезде деканатқа жазбаша хабарлауға;

4. Университет әкімшілігіне міндеттеледі:

1) ережені білім алушыларға түсіндіру үшін ПОҚ пен университет қызметкерлерінің жұмысын қамтамасыз ету;

2) білім алушы ережені бұзған жағдайда, осы ереженің шеңберінде үлестіру шараларын қолдану;

3) білім алушыларға академиялық адалдықты бақылау және мониторинг жүргізу.

3.4 Бұзушылық түрлері

Осы ереже университеттің білім алушыларына, оқытушылары мен қызметкерлеріне академиялық адалдықты бұзушылықтардың мынадай түрлері көзделген:

1) плагиат:

- материалдарды басқа көздерден автордың дәлелінсіз және материалдың шығу көзін көрсетпей жартылай немесе толық иемденіп алу;

Түрлі нысандарда плагиатты көрсетуге болады:

• тиісті тыныс белгісін (тырнақша) қолданбай және/ немесе ақпарат көзіне сілтеме жасамай отырып ақпарат көзінен үзінді алу;

«Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ		УЕ-12-24
Сапа менеджменті жүйесі	Университет ережесі	2-нұсқа
Академиялық адалдық кодексі		12 беттің 5- беті

- ақпарат көзін көрсетпей ауызша айта салу;
- авторға сілтеме жасамай, біреудің идеяларын немесе дәлелдерін пайдалану;
- толық немесе ішінара біреудің немесе басқа студенттің жазбаша жазған жұмысын ұсыну;

- интернеттен алынған курстық / диссертациялық жұмысты ұсыну;

- басқа курс үшін тапсырма ретінде жүргізілген жұмысты курстық ретінде ұсыну;

2) келісім:

- басқа студенттің бағаланатын жұмысын орындап беру;

3) алдау:

- өзге студенттердің бағаланған жұмысын көшіру;

- бағаланған жұмысты қайта көрсету;

- әдепкі жағдайда жалған сылтаулармен, бағаланатын жұмыстарды орындау мен қайта ұсыну;

- топпен бірге қамтамасыз етілмейтін жұмысты, екі немесе одан да көп студенттермен орындау;

- басқа да студенттерге саналы көмек:өзіңнің бағаланған жұмысыңды есептеп шығару үшін рұқсат беру, кеңестер, жауаптарын қолдану, кітаптар т.б.;

- біреудің бағаланған жұмысын өзіңікі ретінде көрсету;

4) деректер бағаланатын жұмыс, жалған бағалау:

- тапсырма нәтижелерінің жауабын бағалау, жалған бағалау;

- жалған деректер (бұрын жазу, көшіру, түзету) яғни өлшеу және қадағалау сауалнама бақылау, басқа да сауалнама әдістерін зерттеу кезінде;

- шамадан тыс бағалау бақылау жазбаша жұмысы кезінде;

- басқа білім алушының бағасының бүлінуі немесе әдейі қолдан өзгертуі;

5) бағаланатын жұмыстың жауабын сатып алу:

- бағаланатын жұмысты орындау кезінде жауаптарды беру;

- сату немесе басқа жолдармен көмек көрсету, сатып алу немесе сатуға дайын бағаланатын жұмыстарын көрсету (курстық, дипломдық жұмыстарды, магистрлік диссертациялар және т. б.)

б) ақпаратты немесе құрылғыларды заңсыз пайдалану:

- тестілеу, бағаланатын бақылау жұмыстары кезінде электронды, сандық, қағаз түрінде, техникалық құрылғылар түрінде ақпаратты қолдану;

- бағаланатын жұмыс кезінде, кез келген жолмен жауаптарын алу, соның ішінде электронды пошта арқылы жүктеу немесе компьютермен т.б.

- қағаз және электрондық тасығыштарда бағаланатын жұмыстарға қатысты педагогикалық қызметкерді кабинетінен шығару және /немесе компьютерден материалдарды көшіру

3.5 Білім беру үрдісіне қатысушылардың міндеттері

Студенттердің / магистранттардың міндеттері

Білім алушылар академиялық адалдық принциптерін сақтау үшін міндетті:

Құрметтеуге және сақтауға негізгі принциптерін пайдалануға қатысты бөтен зияткерлік меншік.

Басқа зияткерлік меншікті пайдалануға қатысты негізгі принциптерін құрметтеуге және сақтауға.

Этикалық стандарттарды қабылдауға және оларды қатаң сақтауға. Кез келген жұмыс түрінде, ауызша және жазбаша түрде, ағымдағы және қорытынды бағалау барысында барлық принциптерді сақтауға.

«Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ		УЕ-12-24
Сапа менеджменті жүйесі	Университет ережесі	2-нұсқа
Академиялық адалдық кодексі		12 беттің 6- беті

Ұсынылатын жұмыстардың білім беру жобасына қатысушылардың жеке жұмысы болып табылатынын есте сақтау.

Бөтен шығармалардан үзінділер пайдалану кезінде цитата, бөтен сөздерді қолдану сияқты тәсілдерді пайдалану.

Зерттеу жұмысы, эссе, жазбаша өтініштерді жазу кезінде сілтемелер пайдалануға, онда белгілі бір ойдың, автор мен шығармалардың қайдан алынғаны көрсетіледі. Жұмыстың соңында міндетті түрде барлық ақпараттық ресурстар, көрсетілген пайдаланылған әдебиеттер болуы керек. Сондай-ақ, ақпараттық көздер ұсынылатын қосымшалар құрылуы мүмкін.

Өздерінің курстастарына жеке басына пайдалану мақсатында орындалған жұмыстарды, жеке меншікті материалды ұсынуға жол берілмейді.

Академиялық әділетсіздікке жол бермеу және осы саясат аясында студенттерге қолданылатын санкциялар туралы жауапкершілікті білу.

Университет оқытушылары мен қызметкерлерінің міндеттері:

Өз жұмыс тәжірибесінде академиялық адалдық принциптерін енгізуге жәрдемдесу. Академиялық әділетсіздік орын алған жағдайда ескерту.

Студенттердің тұрақты дамуы мен этикаға негізделген интеллектуалдық және адамгершілік оқыту үшін жағдай жасау.

Қазақстан Республикасының аумағында да, сондай-ақ әлемдік қоғамдастықтағы қолданыстағы авторлық құқықтарды қорғау туралы нормативтік құжаттарды зерделеу. Ата-аналар қоғамдастықтығы арасында академиялық адалдық саясатын түсіндіру бойынша ақпараттық жұмыс өткізу. Сабақты, кездесулерді өткізу барысында, бөтен сөздер мен ойларды рәсімдеу тәсілдеріне көңіл бөлу. Бұзушылық орын алған әрбір академиялық адалдықты қатаң есепке алу. Осындай жағдайлар туралы деканаттарды хабардар ету. Қажет болған жағдайда ЖОО-ның әкімшілігіне көмекке жүгіну. Академиялық адалдықты қолдауға қатысты мәселелер бойынша семинарлар мен практикалық сабақтарға кіру.

3.6 Жауапкершілік және жаза

Білім беру үрдісінің қатысушылары академиялық адалдық принциптері бұзылған жағдайда олардың моральдық жауапкершілікке тартылатын есте сақтауы керек.

Плагиат, курстық, дипломдық жұмыстарды, магистрлік диссертацияларды сатып алу және сату қарапайым ережелерін бұзу шегінен шығу ретінде қарастырылады және қоғамдастық қатысты елеулі бұзу ретінде қабылданады және бөтен материалдарды пайдаланғаны үшін жазаға тартылады.

Оқытушылардың әрбір бұзу күні тіркеледі және студенттер мен магистранттардың ағымдағы немесе қорытынды жұмысы бағалау рәсіміне жіберілмейді. Студентке/магистрантқа сөгіс жарияланады, бұдан әрі оқудан шығарылады. Веб-жүйе көмегімен студенттер жұмысында плагиаттың бар-жоғы тексерілетіні туралы студенттердің ақпараттанғанын оқытушылар кепілдік береді.

Кітапханашылар студенттер мен оқытушыларды барлық қатысушыларға қол жетімді бағдарламасын пайдалану үшін қолданылатын ресурстар, библиография, сілтемелерді көрсете отырып, кітаптар, журналдар, Интернет-сайттарды рәсімдеуге қатысты келісіммен қамтамасыз етеді.

3.7 Ереже бұзған жағдайда шараларды қолдану тәртібі

1. Академиялық адалдықтың бұзылуы былай анықталуы мүмкін:

- 1) ағымдағы бағалауды жүргізу кезінде;
- 2) қорытынды бағалауды жүргізу кезінде

2. Білім алушылардың ағымдағы оқу жетістіктерін бағалау кезінде сөз байласу, плагиат анықталған жағдайда:

«Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ		УЕ-12-24
Сапа менеджменті жүйесі	Университет ережесі	2-нұсқа
Академиялық адалдық кодексі		12 беттің 7- беті

1) оқытушы осы ереженің қосымшасына сәйкес ережені бұзу туралы акт жасайды, білім алушылармен әңгімелесу өткізеді. Ережені бұзу туралы актіні тиісті дәлелдемелермен және білім алушылардың жұмыс көшірмелері факультет деканына беріледі;

2) жүйелі түрде бұзушылық (үш және одан да көп рет) кезінде оқытушы белгіленген нысан бойынша ережелерді бұзу туралы акт құрайды. Ережені бұзу туралы актіні тиісті дәлелдемелермен және білім алушылардың жұмыс көшірмелері факультет деканына беріледі, кейіннен ол барлық құжаттар тәртіп комиссиясына беріледі. Ережелерін бұзу туралы актіні тиісті дәлелдемелер Білім беру бағдарламаларының мазмұны мен оларды іске асыру жағдайын тексеру және академиялық адалдықты бұзу фактілерін анықтау жөніндегі Комиссияға тапсырылады (Қосымша 1).

3. Білім алушылардың ағымдағы оқу жетістіктерін бағалау кезінде алдау анықталған жағдайда:

1) оқытушы белгіленген нысан бойынша ережелерді бұзу туралы акт жасайды, кураторлардың қатысуымен білім алушылармен әңгімелесу өткізеді. Ережені бұзу туралы актіні тиісті дәлелдемелермен және білім алушылардың жұмыс көшірмелері факультет деканына беріледі;

2) жүйелі түрде бұзушылық (үш және одан да көп рет) кезінде оқытушы белгіленген нысан бойынша ережелерді бұзу туралы акт құрайды. Ережені бұзу туралы актіні тиісті дәлелдемелермен және білім алушылардың жұмыс көшірмелері факультет деканына беріледі, кейіннен ол барлық құжаттар Білім беру бағдарламаларының мазмұны мен оларды іске асыру жағдайын тексеру және академиялық адалдықты бұзу фактілерін анықтау жөніндегі Комиссияға беріледі.

4. Білім алушылардың ағымдағы оқу жетістіктерін бағалау кезінде бағаланатын жұмыстардың бағалауын бұрмалау, бағаланатын жұмыстардың жауаптарын әділетсіз жолмен сатып алу, ақпараттар мен құрылғыларды заңсыз пайдалану анықталған жағдайда: оқытушы белгіленген нысан бойынша ережелерді бұзу туралы акт жасайды, кураторлардың қатысуымен білім алушылармен әңгімелесу өткізеді. Ережені бұзу туралы актіні тиісті дәлелдемелермен және білім алушылардың жұмыс көшірмелері факультет деканына беріледі, кейіннен ол барлық құжаттар тәртіп комиссиясына беріледі.

5. Білім алушылардың оқу жетістіктерін қорытынды бағалау кезінде сөз байласу, плагиат, бағаланатын жұмыстардың бағалауын бұрмалау, бағаланатын жұмыстардың жауаптарын студенттер/магистранттар әділетсіз жолмен сатып алу, сондай-ақ, ақпараттар мен құрылғыларды заңсыз пайдалану анықталған:

Оқытушы немесе уәкілетті тұлға емтиханға қатысып белгіленген нысан бойынша Ережелерді бұзу туралы акт жасайды. Ережені бұзу туралы актіні тиісті дәлелдемелермен және білім алушылардың жұмыс көшірмелері факультет деканына беріледі, кейіннен ол барлық құжаттар Білім беру бағдарламаларының мазмұны мен оларды іске асыру жағдайын тексеру және академиялық адалдықты бұзу фактілерін анықтау жөніндегі Комиссияға беріледі. Ережені бұзған білім алушыларға тәртіптік жаза шаралары (жазбаша жұмысты қайта орындату, сөгіс, ақылы негізде жазғы семестрге қалдыру, ата-аналарын хабардар ету, ақпаратты университет сайтына орналастыру, ЖОО-дан шығару) қолданылады.

6. Білім алушылардың бағаланатын жұмыстарын орындау кезінде бұрмалау, алдау, жемқорлық, курстық, дипломдық жұмыстарды, магистрлік диссертацияларды сату анықталған жағдайда, оқытушы/ университет қызметкері жұмыстан қуылуға дейін тәртіптік жазаға тартылады.

7. Білім беру бағдарламаларының мазмұны мен оларды іске асыру жағдайын тексеру және академиялық адалдықты бұзу фактілерін анықтау жөніндегі Комиссияның жұмысын

«Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ		УЕ-12-24
Сапа менеджменті жүйесі	Университет ережесі	2-нұсқа
Академиялық адалдық кодексі		12 беттің 8- беті

ұйымдастыру ережемен және «Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ-ң ішкі тәртіп ережелерімен реттеледі.

3.8 Білім беру бағдарламаларының мазмұны мен оларды іске асыру жағдайын тексеру және академиялық адалдықты бұзу фактілерін анықтау жөніндегі Комиссия

Білім беру бағдарламаларының мазмұны мен оларды іске асыру жағдайын тексеру және академиялық адалдықты бұзу фактілерін анықтау жөніндегі Комиссия (әрі қарай – Комиссия) тәуелсіз эксперттік ұйым ретінде құрылады. Факультеттегі Академиялық комитеттің құрылымына кіреді. «Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» ЖШС білім алушылардың білім беру үрдісінің қатысушыларының құқықтарының қамтамасыз етеді және адамгершілік-этикалық бағалау нәтижелері бойынша қамтамасыз етеді.

3.8.1 Комиссияның міндеттері мен функциялар

Негізгі міндеттер:

- «Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ-ң білім алушылар арасында академиялық адалдықты бұзушылық орын алған жағдайларының алдын алу;
- Академиялық адалдықты бұзушылық орын алған туындаған фактілер кезінде: көшіру, плагиат, сөз байласу т.б. тәуелсіз сараптама жүргізу;
- кез келген жазба жұмыс түрлерін орындау кезінде академиялық адалдықтың этикалық нормалар мен қағидаттарды сақталуын бағалау.

Комиссияның негізгі функциялары болып табылады:

- Академиялық адалдық студенттік жазба жұмыстар тұрғысынан білім алушылардың жазба жұмыстарының этикалық бағалауды және этикалық сараптама ұйымдастыруға қатысуы;
- Академиялық адалдықты бұзушылық пен этикалық нормаларды бұзуға байланысты оқу кезеңінде және аралық аттестаттау кезеңінде туындаған даулы мәселелерді қарау;
- оқу үрдісіне академиялық адалдықтың қағидаларын енгізу бойынша іс-шараларды жүргізу және білім алушылардың бұзатын этикалық нормаларын ескерту;
- мінез-құлқы бұзатын фактісі бойынша комиссия жұмысының нәтижелері бойынша кеңестер өткізу;
- қоғамдық басқару басқа да органдармен байланысуы: студенттік ректорат, студенттік деканат факультет.

Комиссияның құрамы

- Комиссия құрамы әкімшіліктен, оқытушылардан, студенттік өзін-өзі басқару мүшелерінен қалыптастырылады және университет ректорының бұйрығымен бекітіледі.
- Комиссия қайта сайлануға мүмкіндігімен 1 жылға тағайындалады, төрағадан, жауапты хатшы және мүшелері (3-тен кем емес) тұрады.

3.8.2 Комиссияның жұмыс регламенті

- Комиссия отырысы этикалық нормалар мен академиялық адалдықты бұзушылық орын алған бұзу фактілері қарай өткізіледі.
- Комиссия оқушылардың жазба жұмыстарын сараптамалық бағалауды жүзеге асырады және академиялық адалдықты бұзушылық (көшіру фактілер, жұмыстардың ұқсастығы, шамадан тыс бағалау) орын алған жағдайды талдайды.

Комиссия сараптама нәтижелері бойынша ұсынылған жазбаша жұмыстар және талдау жол берілмейтін білім алушылардың мінез-құлқы келесі қорытынды шығаруы мүмкін:

- бірнеше жағдайларда бөтен мәтінді (сілтеме болмауы, дәйексөз көрсетілмеген туындыгер) иемденуі табылған жағдайда жазбаша жұмысқа баға төмендетуге.

«Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ		УЕ-12-24
Сапа менеджменті жүйесі	Университет ережесі	2-нұсқа
Академиялық адалдық кодексі		12 беттің 9- беті

«Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ		УЕ-12-24
Сапа менеджменті жүйесі	Университет ережесі	2-нұсқа
Академиялық адалдық кодексі		12 беттің 9- беті

- плагиат, көшіру, қайталау анықталған жағдайда студенттің/магистранттың жазбаша жұмысын жою;
- бақылау іс-шараны қайта өткізуге ұсыну;
- ақылы негізде бақылау іс-шараны жазғы триместірде тапсыруға ұсыну;
- оның құзыретіне кіретін түсініктеме беруге, ұсыныстар, нұсқаулар және мәселелер бойынша шешімдер қабылдауға;
- жазбаша түрде университет білім алушылардың мінез-құлықты бұзатын фактілеріне қатысты деканаттарды, ректоратты өз қорытындылар мен негіздемелер туралы хабардар ету;
- Комиссия қызметін құжаттандыру, отырыстардың өткізу тәртібін анықтау, отырыстардың хаттамаларын жүргізу, алдағы отырыстар туралы оның мүшелерінің құлақтандыру, сондай-ақ отырыстарды ұйымдастыру.

3.9 Академиялық адалдық кодексін дайындау және бекіту тәртібі

3.9.1 Академиялық адалдық кодексі оқу-әдістемелік жұмыс жөніндегі проректормен және Стратегиялық жоспарлау, мониторинг және сапаны басқару бөлімінің басшысымен келісіледі.

3.9.2 Академиялық адалдық кодексі университеттің Ғылыми кеңес мәжілісінде талқыланып, бекітіледі

3.9.3 Академиялық адалдық кодексі университет ректорымен бекітіледі

3.9.4 Академиялық адалдық кодексі Стратегиялық жоспарлау, мониторинг және сапаны басқару бөлімінде тіркеледі, бақылау данасы СЖМСББ-де сақталады. Кодекстің ксерокошірмесі орнатылған тәртіп бойынша тиісті құрылымдық бөлімдерге таратылады.

3.10 Академиялық адалдық кодексіне өзгеріс енгізу тәртібі

3.10.1 Академиялық адалдық кодексі жойылғанға дейін қызмет етеді немесе жаңасымен ауыстырылады

3.10.2 Академиялық адалдық кодекстің атауы өзгерген жағдайда қайта бекітіліп ауыстырылады

3.10.3 Академиялық адалдық кодексіне енгізілген өзгертулер негізгі мәтінімен бірге Стратегиялық жоспарлау, мониторинг және сапаны басқару бөлімінде сақталады.

4 ЖАУАПКЕРШІЛІК

Осы ереже талаптарының негізділігі мен мазмұнына Білім беру бағдарламаларын әдістемелік қамтамасыз ету бөлімінің басшысы жауапты.

КЕЛІСІЛДІ

Академиялық мәселелер жөніндегі проректор

Стратегиялық жоспарлау, мониторинг және сапа менеджменті бөлімінің басшысы



Байнессева П.Т.

Ким И.С.

«Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ		УЕ-12-24
Сапа менеджменті жүйесі	Университет ережесі	2-нұсқа
Академиялық адалдық кодексі		12 беттің 10- беті

Ереженің жазбалары:

1. Академиялық адалдық ережелерін бұзу туралы акт Ф.12.01
2. Студенттерге компьютерлік тестілеу арқылы жүргізілетін емтихан барысыныдағы Ережелер

Қосымша 1. Ф.12.01

Академиялық адалдық ережелерін бұзу туралы АКТ

Пәнің атауы:	
Оқу түрінің қызметі:	
Оқытушының аты-жөні:	Студенттің/магистранттың аты-жөні: _____

	Курс _____ Топ № _____
Күні: Дәрісхана: Уақыты: Бұзу сипаттамасы:	
Оқытушының немесе емтиханға қатысқан уәкілетті тұлғаның қолы: _____ _____ 20__ ж.	
Білім алушының қолы: _____ _____ 20__ ж.	
Актімен таныстым: Факультет деканы: _____ _____ 20__ ж.	
Топ кураторы: _____ _____ 20__ ж.	

«Жұмабек Ахметұлы Тәшенев атындағы университет» АҚ		УЕ-12-24
Сапа менеджменті жүйесі	Университет ережесі	2-нұсқа
Академиялық адалдық кодексі		12 беттің 11- беті

Қосымша 2

Студенттерге компьютерлік тестілеу арқылы жүргізілетін емтихан барысындағы Ережелер

1. Студент емтихан тапсырар алдында компьютерлік тестілеу әдісіне сынақ кітапшасы мен кіреді.

2. Емтиханда телефон қолдануға, наушник киіп отыруға, флешка және басқада ақпарат алмасатын құралдар ұстауға тыйым салынады. Осы аталған құралдарды пайдаланған жағдайда акт толтырылып, студент емтиханнан шығарылады. Қайта тапсырылу ақылы түрде жазғы семестр кезінде жүзеге асырылады.

3. Шпаргалка қолдануға тыйым салынады. Осы аталған құралдарды пайдаланған жағдайда акт толтырылып, студент емтиханнан шығарылады. Қайта тапсырылу ақылы түрде жазғы семестр кезінде жүзеге асырылады.

4. Емтиханға студенттер рұқсат етілмейді егер: киім этикасын сақтамаса (шашын жібергенде, шорты, майка, спорттық киім, сланцы, куртка, бас киім және т.б.)

5. Компьютерлік сыныпқа спорттық сумкамен, рюкзакпен, пакетпен, сусымалы қаптармен, сыртқы киіммен, кітаппен, жазба кітаптармен, дәптермен, анықтамалармен, сөздіктермен және т.б Кіруге рұқсат етілмейді.

6. Емтиханда сағыз шайнауға, тамақ жеуге, ішуге, әңгіме айтуға, сыбырлауға, орын ауыстыруға, қажеттілігінсіз дәрісханада жүруге, дәрісханадан шығуға тыйым салынады. Бұл талаптарды бұзған жағдайда студентке акт толтырылып, емтиханнан шығарылады. Қайта тапсырылу ақылы түрде жазғы семестр кезінде жүзеге асырылады.

7. Студент егер этика сақтамаса яғни(қарсыласса, дәрекілік көрсетсе, ескертулерге құлақ аспаса, ережеге сәйкес бағынғысы келмесе және т.б.) тиісті акт толтырылып, әкімшілік жаза қабылдау үшін ректордың атына түсініктеме жазылады.

8. Техникалық себептер болған жағдайда келесі күнге кешіктірмей студент шағымдануға құқылы:

- дұрыс жауабы болмаса;
- жауап болмауы;
- екі бірдей дұрыс жауаптың болуы;
- тапсырманын болмауы;
- оқылмаған тақырып.

